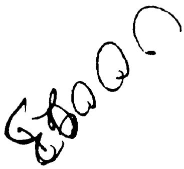

اعداد اعشار و اخماس و آیات

بسم اللہ الرحمن الرحیم

[illegible] کائنات کی حمد [illegible] لا الہ الا اللہ [illegible] محمد رسول اللہ [illegible]

[illegible] اصحاب میں [illegible] کتاب [illegible]

محمد حسین [illegible] شاہجہانپوری [illegible] کہ ایک دن [illegible] حسین بخش [illegible] آباد [illegible] جناب سید

حسن صاحب [illegible] قادر بخش صاحب حکیم [illegible] المسلمین سے مخاطب [illegible]

[illegible] فارسیت باقی ہو [illegible] تمام [illegible] نام [illegible]

[illegible] حالیہ [illegible] کامل [illegible] سے

[illegible] قراءت و روایات [illegible]

[illegible] ایک مسلک [illegible]

[illegible] توجہ [illegible] علما [illegible]

[illegible] قد حسین [illegible] تفسیر [illegible]

[illegible] البیان [illegible] ماہ رجب المرجب [illegible] ہجری نبوی [illegible]

[illegible] القرآن [illegible] ناظرین [illegible] ہے کہ اگر کسی [illegible]

[illegible] تلاوت [illegible] دعا [illegible] یاد کر لیا [illegible]

[illegible] نقط و اعراب و شد و مد و ہمزہ و علامات خواتیم

[illegible] باتوں کی احتیاج [illegible] اول یہ کہ خود [illegible]

[illegible] پڑھنے والے عرب کو تھے [illegible] اور قرآن شریف [illegible] عجم کو تلاوت [illegible] مشکل [illegible]

[illegible] اعراب [illegible] تاکہ وقت تلاوت [illegible]

[illegible] تکلف تلاوت کریں جیسے [illegible] حجاج بن یوسف ثقفی [illegible] حکم حجاج قرآن شریف [illegible]

[illegible]

[illegible] قراءت و روایت [illegible]

[illegible] موقع پر ثبت کیا [illegible]

[illegible] اختلاف [illegible]

[illegible]

رمز	بیان [illegible]	بیان اس بات کا بیان [illegible]	پہچان اوس مقام کی جہاں یہ وقف ہوتا ہے	مثال معہ تشریح
م	[illegible]	[illegible]	جو اوس جگہ ہوتا ہے جہاں وصل سے معنی بالکل [illegible] کا احتمال ہو	[illegible] مومن [illegible] خارج [illegible]

[illegible] قرآن شریف [illegible]

[illegible] آل عمران [illegible] نساء [illegible] مائدہ [illegible] انعام [illegible] اعراف [illegible] انفال [illegible] یونس [illegible] ھود [illegible] حجر [illegible] نحل [illegible] بنی اسرائیل [illegible] طٰہٰ [illegible] انبیاء [illegible] مومنون [illegible] شعراء [illegible] قصص [illegible] عنکبوت [illegible] لقمان [illegible] یٰس [illegible] والصافات [illegible] ص [illegible] مومن [illegible] دخان [illegible] احقاف [illegible] محمد [illegible] ق [illegible] ذاریات [illegible] طور [illegible] قمر [illegible] الرحمٰن [illegible] واقعہ [illegible] حشر [illegible] منافقون [illegible] تحریم [illegible] ملک [illegible] ن [illegible] نوح [illegible] نازعات [illegible] عبس [illegible] غاشیہ [illegible] بلد [illegible]

[illegible]	وقف [illegible]	[illegible]	یہ اوس جگہ ہوتا ہے جہاں [illegible]	[illegible] الذین [illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ص	الوقف مرخص	[illegible]	[illegible]	[illegible]
قف	صیغہ امر یقف	تو اسکے وقف کرنے [illegible]	[illegible]	[illegible]
ق	[illegible]	[illegible] وقف [illegible] ضعیف ہے	[illegible]	[illegible]
صلے	[illegible]	[illegible] بہت بہتر ہے	[illegible]	[illegible]
صل	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
سکتہ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible] وقف بہت بہتر ہوا [illegible]

[illegible] بقرہ [illegible] الۤمۤ [illegible]

[illegible] وقف بہت بہتر ہے اعراف [illegible]

[illegible] توبہ [illegible]

[illegible] یونس [illegible] هود [illegible] ابراهیم [illegible]

[illegible] فرقان [illegible] شعراء [illegible] قصص [illegible]

[illegible]

حروف [illegible]

[illegible] ق [illegible]

[illegible] الانشقاق [illegible] قف [illegible]

[illegible] كذا في الخلاصة [illegible] والله اعلم [illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
قف	[illegible]	[illegible]	[illegible]
٥ ٥ ٥	[illegible]	[illegible]	[illegible] الحكمة [illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایضاً	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]		ایضاً	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]		ایضاً	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]		ایضاً	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]		ایضاً	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایضاً	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]		ایضاً	ایضاً
[illegible]	[illegible]	[illegible]		ایضاً	ایضاً
[illegible]	[illegible]	[illegible]		ایضاً	ایضاً
[illegible]	[illegible]	[illegible]		ایضاً	ایضاً

[illegible]

[illegible]

فائدہ [illegible] وقف [illegible]

[illegible] فائدہ وقف [illegible]

[illegible] آل عمران [illegible]

[illegible] الانعام

[illegible] موسیٰ [illegible]

[illegible] نازعات [illegible] قل [illegible] اخلاص [illegible]

[illegible]

[illegible] فائدہ [illegible] ما ذکر [illegible]

انعام [illegible] لا [illegible] یٰس [illegible]

[illegible]

وقف منزل اور اسی کو وقف جبرئیل علیہ السلام بھی کہتے ہیں [illegible] قرآن مجید [illegible] آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم [illegible] وقف کیا [illegible]

[illegible] فائدہ [illegible] قرآن شریف [illegible] بقرۃ [illegible] آل عمران

[illegible]

[illegible] ما ذکر [illegible]

انعام [illegible] اعراف [illegible]

[illegible]

دو یا چند	جس جگہ دو یا چند رموز [illegible] ہوں [illegible] عمل [illegible] ہے خواہ اوپر والے رمز پر عمل کریں خواہ رمز زیریں پر مگر نزدیک اکثر [illegible] رمز [illegible]
	[illegible] مثلاً ذٰلِكَ الْكِتٰبُ [illegible] [illegible] کا یہ ہے کہ [illegible] ہم لوگ جنکو قرأت [illegible] ہندوستان و توران وغیرہ [illegible]
[illegible]	[illegible] ہو [illegible] خواہ آیات کو [illegible] طریق کے رموز او قاف کو [illegible]

[illegible] وقف [illegible] اصل [illegible] استاد [illegible] وقف کردن در کلام بعد [illegible]
[illegible] ہے [illegible] وقف کی [illegible] ہے [illegible]
[illegible] اللہ علیہ وسلم [illegible] وقف [illegible] قواعد [illegible]
[illegible] وقف [illegible] ہے [illegible] تھا اسی لئے [illegible]
[illegible] اب [illegible] چاہیے کہ وقف کرنے کی [illegible] واضح ہوگی [illegible]

اسکان	[illegible] آخر کا [illegible] سب حالتوں میں [illegible] پڑھیں گے +
ابدال	[illegible] سب صورتوں میں [illegible] وقت [illegible] جیسے [illegible]
[illegible]	[illegible] وقف [illegible] بدل [illegible] پڑھیں گے + + + + +
قاعدہ	[illegible] الف سے بدل [illegible] حالت وقف میں [illegible] پڑھینگے [illegible]
قاعدہ	[illegible] ایک حرف [illegible] مثلاً [illegible]
	[illegible]
[illegible]	[illegible]

سجدهٔ تلاوت [illegible]

دوم	[illegible] حرف موقوف علیہ [illegible] معلوم [illegible] [illegible] ضمہ اور کسرہ [illegible]
اشمام	[illegible]
تنبیہ	[illegible] سجدۂ تلاوت کا کیا [illegible] امام ابو حنیفہ رحمہ اللہ [illegible] سجدہ [illegible] امام شافعی [illegible] امام احمد [illegible] سورہ ص [illegible] سورہ حج [illegible] سجدہ سورۂ والنجم [illegible] تسبیحات سجدہ [illegible] آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم [illegible] فتبارک اللہ احسن الخالقین [illegible]

اختلاف ائمہ اربعہ	انتہای سجدہ	شروع سجدہ	نام سورہ	شمار سجدہ	اختلاف ائمہ اربعہ	انتہای سجدہ	شروع سجدہ	نام سورہ	شمار سجدہ
اتفاق ائمہ	وزادہم نفورا	واذا قیل لہم اسجدوا للرحمن	فرقان	۷	اتفاق ائمہ	ولہ یسجدون	ان الذین عند ربک	الاعراف	۱
ایضاً	رب العرش العظیم	الا یسجدوا لله	نمل	۸	ایضاً	بالغدو والآصال	ولله یسجد	رعد	۲
ایضاً	وہم لا یستکبرون	انما یؤمن بآیاتنا الذین	الم سجدہ	۹	ایضاً	[illegible]	ولله یسجد ما فی السموات	النحل	۳
[illegible]	[illegible]	[illegible]	ص	۱۰	ایضاً	ویزیدہم خشوعا	قل آمنوا بہ	بنی اسرائیل	۴
[illegible]	[illegible]	[illegible]	حم سجدہ	۱۱	ایضاً	سجدا وبکیا	اولئک الذین انعم الله علیہم	مریم	۵
[illegible]	[illegible]	[illegible]	النجم	۱۲	ایضاً	[illegible]	الم تر ان الله یسجد لہ	حج	۶
ایضاً	[illegible]	[illegible]	انشقاق	۱۳	[illegible]	[illegible]	یا ایہا الذین آمنوا ارکعوا	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	العلق	۱۴	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

تنبیہ: بعد الحمد کہ بیان سجود تلاوت [illegible] تمام قرآن مجید [illegible]
ہر جز کا نام [illegible] اختلاف اعراب
شمار آیات میں [illegible] کہ بسبب طول آیات [illegible] بعض اعراب کے شمار آیات [illegible]
بعض اعراب کو شمار آیات میں [illegible] اختلاف [illegible] بھی [illegible] ہوگا

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	حزب ۱۶	تعدلون تک	[illegible]	[illegible]	حزب	مقفیات تک	[illegible]	آیتیں	حزب	القرآن تک	[illegible]	آیتیں
۲	العظیم تک	بقرہ ع ۱۳	۱۲ ″	۱۴	یعرشون	اعراف ع ۱۶	۹۳ ۰	۳۲	العلی ۰	طہ ع ۳	۱۵۳ ۰	۴۷	ظالمین ۰	آخر دہر	۱۲۳ ۰
۳	[illegible]	بقرہ ع ۲۱	۵ ″	۱۸	یسجدون	آخر اعراف	۰ ۰	۳۳	تشکرون ۰	انبیاء ع ۴	۱۱ ۰	۴۸	الکافرون ۰	آخر نون	۸۵ ۰
۴	[illegible]	بقرہ ع ۲۹	۵۳ ۰	۱۹	علیم ″	آخر انفال	۵۵ ۰	۳۴	المحسنین	حج ع ۵	۹۹ ۰	۴۹	[illegible]	[illegible]	۹۵ ۰
۵	[illegible]	[illegible]	۴۲ ″	۲۰	یستعملون	توبہ ع ۵	۵۸ ۰	۳۵	تسجرون ۰	مومنون ع ۴	۱۰۸	۵۰	مغرقون ۰	دخان ع ۱	۱۲۵ ۰
۶	الاکرین	آل عمران ع ۹	۴۵ ″	۲۱	یعلمون	توبہ ع ۱۵	۴۳ ۰	۳۶	الظالمین	نور ع ۲	۱۰۱ ۰	۵۱	الناسعون	آخر احقاف	۱۲۷ ۰
۷	تظلمون ۰	آل عمران ع ۲	۴۲ ″	۲۲	یسرون	یونس ع ۸	۵۵ ۰	۳۷	[illegible]	آخر فرقان	۹۳ ۰	۵۲	الظالمون	حجرات ع ۲	۸۵ ۰
۸	تعلمون	آخر آل عمران	۵۴ ″	۲۳	[illegible]	ہود ع ۳	۴۲ ۰	۳۸	ینقلبون	آخر شعرا	۱۲۷ ۰	۵۳	الداعی	والنجم ع ۱	۱۰۷ ۰
۹	[illegible]	نساء ع ۸	۵۵ ″	۲۴	الخاسرین	یوسف ع ۳	۵۰ ″	۳۹	[illegible]	[illegible]	۱۰۳ ۰	۵۴	المتقون	واقعہ ع ۳	۱۲۴ ۰
۱۰	علیما ۰	نساء ع ۱۷	۹۵ ″	۲۵	[illegible]	رعد ع ۴	۸۲ ۰	۴۰	یعجبون	[illegible]	۰۰ ۰	۵۵	[illegible]	حشر ع ۱	۹۴ ۰
۱۱	علیم ۰	آخر نساء	۷۸ ″	۲۶	[illegible]	[illegible]	۹۴ ۰	۴۱	[illegible]	[illegible]	۹۵ ۰	۵۶	الحکیم ۰	آخر تحریم	۹۴ ۰
۱۲	یحزنون	مائدہ ع ۹	۱۵ ″	۲۷	[illegible]	آخر سورۂ [illegible]	۱۱۰ ۰	۴۲	[illegible]	آخر سورۂ [illegible]	۹۸ ۰	۵۷	الغافلین	آخر نوح	۱۰۲ ۰
۱۳	المشاہدین	مائدہ ع ۱۵	۹۳ ۰	۲۸	[illegible]	[illegible]	۵۶ ۰	۴۳	[illegible]	[illegible] ع ۹	۵۵ ۰	۵۸	[illegible]	آخر مدثر	۲۲۸ ۰
۱۴	العالمین ۰	انعام ع ۹	۹۵ ″	۲۹	[illegible]	[illegible]	۹۱ ۰	۴۴	[illegible]	[illegible] ع ۲	۱۰۲ ۰	۵۹	[illegible]	آخر انفطار	۱۴۶ ۰
۱۵	[illegible]	انعام ع ۱۹	۱۹ ″	۳۰	[illegible]	[illegible]	۹۱ ″	۴۵	[illegible]	[illegible]	۱۳۲ ″	۶۰	الناس	آخر قرآن مجید	۲۶۸ ۰

[illegible]

ف منزل اول [illegible] سورۂ فاتحہ سے [illegible] آخر سورۂ نساء تک	م منزل دوم [illegible] سورۂ مائدہ سے [illegible] آخر سورۂ برائت تک	ی منزل سوم [illegible] سورۂ یونس سے [illegible] آخر سورۂ نحل تک	ب منزل چہارم [illegible] سورۂ بنی اسرائیل سے [illegible] آخر سورۂ فرقان تک	ش منزل پنجم [illegible] سورۂ شعراء سے [illegible] آخر سورۂ یٰس تک	و منزل ششم [illegible] سورۂ والصافات سے [illegible] آخر سورۂ حجرات تک	ق منزل ہفتم [illegible] سورۂ ق سے [illegible] آخر قرآن شریف تک

[illegible]

[illegible]	ربع قرآن شریف [illegible]	نصف قرآن مجید [illegible]	ثلث [illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

جواب بعض آیات

حساب شمار رکوعات	اور ... آخر ... [illegible]	اور ... آخر ... سورۂ انبیاء کے	اور پانچواں رکوع ... چہارم سورۂ فصلت کے	اور آخر رکوع چہارم سورۂ ہود کے	آخر رکوع اول سورۂ ... کے
باسم اللہ ... [illegible]	اور نصف سورۂ عنکبوت کے	اور آخر سورۂ حدید کے	اور نصف سورۂ ... کے	اور ... سورۂ ... [illegible]	آخر سورۂ ... [illegible]

تنبیہ ... ایک بات بہت ضروری ... آیات ... کلمات ... [illegible] ... ہیں

بعد ختم سورۂ فاتحہ	بعد ختم سورۂ بقرہ	بعد تمام سورۂ بنی اسرائیل	بعد تمام سورۂ قیامۃ	بعد ختم سورۂ ملک	بعد تمام سورۂ مرسلات	بعد تمام سورۂ والتین	اور جہاں شہد اللہ ... [illegible]	اور آیۃ ... [illegible]	اور ... [illegible]	اور ... [illegible]	اور جہاں ... سبح اسم ربک الاعلی ... [illegible]	اور جہاں ... [illegible]
آمین کہنا سنت ہے ... [illegible]	آمین کہنا سنت ... [illegible]	اللہ اکبر ... کہنا	سبحان ربی الاعلی	اللہ ربنا ... رب العالمین	آمنا باللہ رب العالمین	بلی وانا علی ذلک من الشاہدین	انا اشہد ... کہنا چاہیے	بل اللہ خیر و ابقی واجل واکرم کہنا چاہیے	لا بشیء من آلائک ربنا نکذب فلک الحمد کہنا چاہیے	بل ... کہنا چاہیے	سبحان ربی الاعلی ... کہنا چاہیے	اللہم ... [illegible] ... کہنا چاہیے

... [illegible] ... لبیک اللہم لبیک لا شریک لک لبیک ان الحمد والنعمۃ لک والملک لا شریک لک ... [illegible] ... وعدک الحق ولقاءک حق والجنۃ حق والنار حق والساعۃ آتیۃ لا ریب فیہا ... [illegible] ... درمیان دونوں لفظ ... [illegible] ... اور ... سورۂ والضحی سے آخر قرآن مجید تک ... لا الہ الا اللہ واللہ اکبر ... [illegible] ... اور امام ابو حنیفہ صاحب کے نزدیک ... [illegible] ...

قراء سبعہ			قراء ثلاثہ بدور		
قاری	راویان		قاری	راویان	
نافع مدنی ا	قالون ب	ورش ج	ابو جعفر ا	عیسی ب	ابن جماز ج
ابن کثیر مکی د	بزی ہ	قنبل ز	[illegible]	[illegible]	ابن [illegible]
ابو عمرو بصری ح	دوری ط	سوسی ی	[illegible] ح	[illegible] ط	ابو الحسن ی
ابن عامر شامی ک	ہشام ل	ابن ذکوان م	[illegible] ک	[illegible] ل	[illegible] م
عاصم کوفی ن	ابو بکر ص	حفص ع	خلف بزار ن	اسحاق وراق ص	ادریس ع
حمزہ کوفی ف	خلف بزار ض	ابو عیسی خلاد ق	[illegible] ف	دوری ض	[illegible] ق
کسائی کوفی ر	ابو الحارث س	دوری ت	[illegible] ر	ابو [illegible] س	ابن [illegible] ت

واسطے تمیز رموز شاطبیہ و بدور کے اختلاف رنگ سرخی و سیاہی [illegible]
[illegible] گئے ہیں جیسا کہ [illegible]
[illegible] شاطبیہ و بدور [illegible] مستعمل ہیں [illegible]
اب ایک جدول ہم اور لکھتے ہیں اوس سے علامات [illegible]
[illegible] بعض رواۃ کو بصورت اجتماع [illegible]

علامات	مجتمعین
[illegible]	کوفیون یعنی عاصم و حمزہ و کسائی
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] و ابن عامر
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] و ابو بکر
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

فرحت [illegible] مرتقی [illegible]
[illegible] کہ [illegible]
دنیا و میں نام کی [illegible]
[illegible] سو [illegible] سنا دو
[illegible] منت
[illegible]

[illegible]
[illegible] خلق [illegible]
یعنی [illegible]
ہم بھی [illegible] کیا [illegible]
یوں [illegible] ہم [illegible]
[illegible]
اسکا ہو [illegible]

[illegible] تھی [illegible]
الطالب [illegible]
شکر یہ [illegible]
میں [illegible]
یک [illegible] خدا [illegible]
[illegible]
کیا [illegible]

جو [illegible]
[illegible]
[illegible]
اسم [illegible] کلام [illegible]
[illegible]
[illegible]

کہ جب یہ رسالہ تیار ہو چکا مصنف نے بخدمت استاد یگانۂ آفاق عالم علوم معقول و منقول حافظ [illegible] فقہ و اصول [illegible] مقلد فضل خدا [illegible] رب [illegible] سیدنا و مخدومنا مولانا مرشدنا جناب مولوی سید فضل الرحمن صاحب [illegible] اول سے آخر تک نظر [illegible] آفرین [illegible] فرمایا اور چند فقرات [illegible] کے تحریر [illegible] ہو [illegible] کو [illegible] لذت [illegible] ضعیف فضل الرحمن [illegible] اسکو دیکھا مصنف کے حق میں جزاہ اللہ خیر کہا میرے نزدیک صحیح [illegible] باقی ماہرین اس فن کے جو پسند کریں سند

تقریظ ریختہ کلک جواہر سلک حضرت استاذی [illegible] الانامی [illegible] زمان [illegible] دوران [illegible]

تاج الادباء والفضلاء [illegible] جناب حکیم [illegible] سید حسن صاحب سلمہ اللہ [illegible] المتقین

اللّٰہ نور السموات والارض مثل نورہ کمشکوۃ فیہا مصباح المصباح فی زجاجۃ الزجاجۃ کانہا کوکب دری یوقد من شجرۃ مبارکۃ زیتونۃ لا شرقیۃ ولا غربیۃ [illegible] عقل [illegible] اور یہی شجرۂ مبارک [illegible] رسالت [illegible] اور یہی [illegible] فرمایا [illegible] سے راہ گم کردگان ظلمت ضلالت [illegible] ہدایت [illegible] مستقیم [illegible] نبی [illegible] مسلمانی [illegible] عاصم و حمزہ و کسائی [illegible] اللہ [illegible] علی [illegible] الشرق [illegible] مصنف اسکا

[illegible] آمین یا رب العالمین